

Mobiililaitteiden käytön rajausta Asikkalan kunnan kouluissa

KASOPLTK 15.01.2026

551/12.00.02/2025

Perusopetuslain 29 § mukaan oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Opetushallitus suosittelee, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana. Tämä tarkoittaisi mobiililaitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan esimerkiksi välitunneilla sekä siirtymisten aikana.

Kunnanhallitus on 27.10.2025 pitämässään kokouksessa yksimielisesti ohjannut kasvatus- ja opetuspalvelut valmistelevaan kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksentekoa varten Vääksyn Yhteiskouluun kännykkäkieltoa. Lisäksi kunnanhallitus toivoo, että valmistelussa huomioidaan, että pitkät välitunnit vietetään mahdollisuuksien mukaan ulkona.

Vääksyn Yhteiskoulussa välitunteja vietetään seuraavasti:

- klo 9.30 – 9.50, liikkuva välkä ma, ke ja pe
- klo 11.05 - 11.15
- klo 12.55 - 13.05

Vääksyn Yhteiskoulun henkilöstön näkemyksiä nykyisen käytännön hyvistä ja huonoista puolista:

Koulun nykyinen käytäntö on seuraava:

- Oppitunneilla kännykät kerätään kännykkäparkkiin.
- Välitunneilla kännyköitä saa käyttää.
- Ruokasali on kännykätön alue.
- Jos ruokailu on oppitunnin sisällä, kännykkä pysyy parkissa tunnin loppuun

Nykyinen malli (kännykkäparkki oppitunneilla, käyttö välitunneilla) on koettu toimivaksi ja selkeäksi, ja se on vähentänyt häiriöitä sekä parantanut opiskelurauhaa. Täydellinen kieltä voisi tuoda joitakin hyötyjä (sosiaalisten taitojen vahvistuminen, ruutuajan väheneminen), mutta siihen liittyy merkittäviä käytännön, pedagogisia ja sosiaalisia haasteita. Nykyinen kompromissi näyttää olevan monien mielestä hyvä välimuoto vapaan käytön ja totaalikiellon välillä.

Asikkalan nuorisovaltuuston kannanotto

Asikkalan nuorisovaltuusto näkee nykyisen rajauksen riittävänä. Yläkoulun osalta kielto oppituntien aikana koetaan riittäväksi edellyttäen että;

- opetushenkilöstö pitää huolellisesti kiinni säännön noudattamisesta ja sääntöä ei kierretä
- pystytään turvaamaan se, että jokainen saa tunnin päätteeksi oman puhelimensa

Puhelimen käytön sallimista välitunneilla ja ruokailusta jäävällä tauolla Nuorisovaltuusto perustelee käytön tarpeellisuudella opiskelussa (wilman käyttö; lukujärjestys, oppitunteihin liittyvät ohjeistukset, koealueet, tehtävät, oppituntimuutokset sekä sähköiset alustat), yhteydenpidolla kotiin sekä oikeudella levähtää ja rentoutua tuntien välissä.

Koontina henkilöstön ja nuorisovaltuuston myönteiset ja kielteiset puolet mobiililaitekiellon osalta:

Täydellisen mobiililaitekiellon myönteisiä puolia ovat:

- Lisää kasvokkain tapahtuvaa vuorovaikutusta.
- Vähentää ruutuaikaa ja somekäyttöä.
- Voisi herättää keskustelua riippuvuudesta.
- Lisää fyysistä aktiivisuutta välitunneilla

Täydellisen mobiililaitekiellon kielteisiä puolia ovat:

- Käytännön haasteet (säilytys, valvonta, avainten hallinta).
- Lisää opettajien työkuormaa ja valvontaa.
- Heikentää välituntien viihtyvyyttä, erityisesti yksinäisillä.
- Estää Wilman ja oppimissovellusten käytön.
- Lisää vastakkainasettelua ja kapinahenkeä.
- Nykyinen malli toimii hyvin, muutos pedagogisesti huono, mikäli se tehdään kesken lukuvuotta.

Yhteenveto

Opetuksen järjestäjän tahtotila on ollut rajata mobiililaitteiden käyttöä kaikissa Asikkalan kunnan kouluissa koko koulupäivän ajan. Yläkoulun kohdalla tähän tuli siirtyä vaiheittain, seuraten niin Päijät-Hämeen kuin muista kunnista saatuja kokemuksia. Päijät-Hämeen kunnista Lahdella, Padasjoella ja Hartolalla on täysikielto, Heinola siirtyi täysikieltoon 1.1.2026 alkaen ja yhdellä asia on valmistelussa.

Oppilaat ovat koulun vastuulla koko koulupäivän ajan. Koulupäivä tarkoittaa oppitunteja, välitunteja, ruokailua, siirtymätilanteita, koulun tapahtumia ja retkiä ja muuta koulun toimintaa.

7.–9. luokkien oppilailta mobiililaitteiden käyttö on kielletty ruokailun aikana, koulun yhteisissä tilaisuuksissa sekä koulun järjestämällä retkillä.

Yläkoulun tehtävänä on kokeilla kevään aikana mobiililaitteen käytön rajausta myös välitunneilla. Koulu voi lisäksi rajoittaa tai kieltää mobiililaitteiden käytön yhdellä tai useammalla välitunnilla ja/tai tietyillä

koulun alueilla. Näin saadaan kokemuksia ja löydetään toimivia ratkaisuja seuraavan lukuvuoden alkua varten. Kiellon ollessa voimassa laitteet on säilytettävä repussa tai muussa säilytyspaikassa siten, etteivät ne ole näkyvillä ja ovat äänettömässä tilassa.”

Mobiililaitteiden käyttö rajataan koskemaan koko koulupäivää 1.8.2026 alkaen.

Vääksyn Yhteiskoulussa opiskelevat yläkoululaisten lisäksi myös lukiolaiset. Mobiililaitteiden käyttö on sallittu lukiolaisille heille osoitetussa aulatilassa.

Ulkovälituntien ja liikkuvan välitunnin osuus käsitellään perusopetuslain muutoksen yhteydessä. Kaikkien Asikkalan kunnan koulujen tulee toteuttaa kunnan strategisia tavoitteita ja poikkihallinnollista liikkumisohjelmaa.

Valmistelija	Sivistysjohtaja Haapanen Petri, petri.haapanen(a)asikkala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Haapanen Petri
Päätösehdotus	Lautakunta päättää, että kaikissa Asikkalan kunnan kouluissa on koko koulupäivän aikainen mobiililaitteiden käyttökielto lukuvuoden 2026-2027 alusta alkaen. Mobiililaitteiden käyttö on sallittu opettajan luvalla oppimistarkoitukseen tai henkilökohtaiseen terveydenhoitoon tai 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.
Päätös	